

Motion till riksdagen 2025/26:227

av Björn Tidland (SD)

Operativa skyddsrum i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges samtliga skyddsrum ska vara operativa senast 2030 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Efter decennier med nedskärningar av det svenska försvaret har även det civila försvaret blivit lidande, det gäller bland annat tillgången till operativa skyddsrum.

Med anledning av det försämrade säkerhetsläget i Europa måste det vara av högsta prioritet att skydda civilbefolkningen i händelse av krig. Tillsynen av, och tillgången till skyddsrum måste därför prioriteras högre.

I storstäder som Göteborg och Stockholm och Malmö kommer hamnar, broar, raffinaderier, elförsörjning, vattenrening, vattenverk, it-infrastruktur, vägar, järnvägar och fabriker att bli mål för angrepp, och då kommer civila att drabbas.

Tusentals medborgare riskerar att bli offer om samhället inte prioriterar skyddet av civilbefolkningen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ansvarar för landets skyddsrum. På MSB:s webbsida ”skyddsrumskartan” kan man hitta skyddsrum i sitt närområde.

På MSB:s hemsida kan man läsa ”I Sverige finns drygt 65 000 skyddsrum med plats för ungefär sju miljoner människor. Skyddsrummen finns inrymda i olika typer av byggnader, såsom bostadshus och industrifastigheter, och är utmärkta med en särskild skylt. I fredstid kan ett skyddsrum användas till annat.”

Vidare informerar MSB ”Om skyddsrummet behöver användas i krig eller om regeringen har meddelat höjd beredskap, ska skyddsrummet kunna ställas i ordning inom två dygn. Det är i första hand byggnadens ägare eller nyttjanderättshavare som ska göra det möjligt att komma in i skyddsrummet.”

Den bistra sanningen är att ett mycket stort antal skyddsrum i Sverige inte är operativa, eftersom de används till annat, bland annat som förrådsutrymme.

Enligt en överenskommelse med Natoländernas ledare i juni 2025 ska fem procent av BNP läggas på försvaret senast 2035, det är en betydande ökning från dagens nivå på 2 procent. Av de fem procenten ska 3,5 procent av BNP läggas på militära utgifter och de resterande 1,5 procenten på försvarsrelaterade investeringar som exempelvis civilt försvar.

Det kommer med andra ord att finnas resurser till att rusta upp befintliga skyddsrum så att de kan bli operativa igen. Det kommer även finnas ett stort behov av att bygga nya skyddsrum.

MSB har ett livsviktigt ansvar för att de tillsammans med kommuner och fastighetsägare säkerställer att hela civilbefolkningen har tillgång till fungerande skyddsrum och att alla medborgare vet var dessa skyddsrummen finns.

MSB måste få nya och utökade direktiv för att säkerställa tillgången på fungerande skyddsrum. Övningar för att inrymma skyddsrum behöver utföras över hela landet med särskild prioritet för storstadsområden och tätbefolkad bebyggelse.

Färdigställande av skyddsrum och utförande av övningar måste verkställas senast 2030.

Björn Tidland (SD)